

tovanou sumu mimo jiné, požádal-li příjemce o vyrovnání. Jistotu může majitel směnky žádati předem od příjemce samého a za podmínek druhého odstavce § 27 sm. zák. také na svých předchůdcích. V souzeném případě vymohl si vymáhající věřitel vykonatelný směnečný zajišťovací příkaz proti dlužníku ve smyslu § 27 sm. zák. a § 558 c. ř. s., jehož realizace se domáhá exekucním návrhem. O způsobu zřízení jistoty ustanovuje § 23 (2) sm. zákona (§ 25 téhož zákona), že, nedohodnou-li se strany o způsobu zajištění a místě, kde má být věc daná za jistotu uschována, jest peníz, který má být zajištěn, hotově složit k soudu. Dohoda o tom, jak má být jistota zřízena, nebyla vůbec tvrzena, takže má vymáhající věřitel po zákonu nárok jen na to, by dlužník složil hotově k soudu směnečnou sumu k zajištění směnečné pohledávky vymáhajícího věřitele. Jen k vydobytí tohoto nároku mohla by být povolena exekuce. Návrhem, by byla na základě směnečného zajišťovacího příkazu povolena exekuce »k zajištění směnečných pohledávek«, dožaduje se vymáhající věřitel exekuce k zajištění peněžní pohledávky ve smyslu §§ 370, 371 a 374 ex. ř., což podle toho, co bylo uvedeno, není přípustné, nehledíc ani k taxativně vypočteným exekucním titulům v §§ 370 a 371, mezi něž směnečný zajišťovací rozkaz podle § 27 sm. zákona nepatří. Bylo proto exekucní návrh již z těchto důvodů zamítnouti. Dovolací rekurs jest odůvodněn, bylo mu vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo, aniž bylo třeba zabývat se otázkou, jaký vliv mělo zahájení vyrovnacího řízení o jmění dlužníkově na přípustnost exekuce vůbec.

Čís. 11026.

Lze se domáhati vlastnickou žalobou odevzdání pozemku i s příslušenstvím, jímž jest i stavení, pokud jest na pozemku postaveno, třebaž bylo zčásti i na pozemku sousedním.

Osoba nesúčastněná na kupní smlouvě nemůže těžiti z nedostatku jejího schválení Státním pozemkovým úřadem.

(Rozh. ze dne 22. září 1931, Rv I 927/30.)

Žalobci domáhali se na žalované Anně M-ové, by byla uznána povinnou vydati žalobcům pozemek čk. 73/3 se vším, co jest na něm postaveno, a s veškerým příslušenstvím. Procesní soud prvního st. l. žalobu zamítl, o dovolací soud uznal podle žaloby. Důvody: První soud správně usuzuje, že v projednávaném případě jde o žalobu vlastnickou ve smyslu § 366 obč. zák., poněvadž žalobci jako vlastníci parcely čk. 73/3 domáhají se na žalované, by jim tuto parcelu se vším, co jest na ní postaveno, a s příslušenstvím vydala, a zjišťuje ve směru tom jako nesporné, že žalobci koupili trhovou smlouvou ze dne 30. června 1928 od Václava M-a pozemek čk. 73/3 v T., že podle této smlouvy byla žalobcům ve vložce čís. 68 poz. knihy pro kat. území T. parcela čk. 73/3 do vlastnictví připsána a jest dosud připsána, a to

se stavením čp. 32 v T., které stojí ve skutečnosti dílem na parcele čk. 73/3, dílem na parcele čk. 73/7, která patří stejným dílem Václavu M-ovi a žalované, a to tak, že jediný vchod do stavení jest na parcele čk. 73/3, na kteréž parcele jsou i dřevěné kůlny a studna, že však pozemek čk. 73/7 a celé stavení čp. 32 v T. včetně kůlen a studny má v držení a užívání žalovaná, a že jich nechce žalobcům vydati, a z knihy pozemkové bere dále za zjištěné, že nebylo zapotřebí souhlasu Státního pozemkového úřadu ke zcizení parcely čk. 73/3, poněvadž svolení toho bylo zapotřebí až do jejího zastavení, nejméně po dobu tří roků, počítajíc od 17. dubna 1923, že však v době řečeného prodeje parcela čk. 73/3 byla již zastavena. Tímto skutkovým zjištěním, poněvadž se v odvolání nenapadá, jest odvolací soud, hledíc k ustanovení § 498 c. ř. s., vázán při svém rozhodování. Jelikož první soud zjišťuje, že i Václav M. byl zapsán za vlastníka parcely čk. 73/3 ve vložce čís. 68 poz. knihy kat. území T. a jde o odvozené nabytí nemovité věci zapsané v pozemkové knize, stali se žalobci ve smyslu ustanovení §§ 423, 425, 431 a 432 obč. zák. vlastníky parcely čk. 73/3, ovšem ve smyslu § 297 obč. zák. i budov na pozemku tom postavených, neboť tyto, hledíc k účelu postavení na pozemku, byly postaveny v úmyslu, by na něm trvale zůstaly. Tím žalobci prokázali, že nabyli vlastnického práva k pozemku čk. 73/3, jakož i k budovám na něm vystaveným, pokud se týče k příslušenství pozemku, aniž musili prokazovati, že toto jejich vlastnictví dosud trvá — ostatně jest tato okolnost nesporná. Nesporné jest, že žalovaná pozemek žalobcům zadržuje i s budovou na něm postavenou i se třemi kůlnami, a zdráhá se jej žalobcům vydati — takže jsou splněny obě podmínky žaloby vlastnické podle § 366 obč. zák. a že jest proto žaloba proti ní odůvodněnou. První soud přes to žalobu zamítl, jsa toho názoru, že není přesně určen předmět, který má býti vydán. Tento názor prvního soudu odvolací soud nesdílí. Žalobci domáhají se na žalované, by jim vydala parcelu čk. 73/3 s tím, co jest na ní postaveno; podle nesporného přednesu jest to dům mající čp. 32 jakož i příslušenství, označení předmětu žaloby jest určitým, neboť jde o určitou parcelu v pozemkové knize i v mapě knihovni určitým číslem katastrálním vyznačenou, která však jest i svým rozsahem určitá, poněvadž žalobci nedomáhají se vydání celého domku čp. 32, který snad částečně stojí i na parcele čk. 73/7, nýbrž parcely čk. 73/3 s tím, co na ní vystavěno, a rozsah této parcely jest patrným z pozemkové knihy, která jest součástí pozemkové knihy a jest směrodatná pro hranici pozemků (viz rozh. nejv. s. sb. čís. 404, 2584) a dá se v přírodě zjistiti měřením, a není zapotřebí, by snad předem před rozsudkem o žalobě podle § 366 obč. zák. parcely čk. 73/3 a 73/7 v přírodě byly rozděleny, vždyť ani pak by nemohla žalobní žádost zníti jinak, než, aby žalovaná vydala žalobcům parcelu čk. 73/3 s domkem čp. 32 v T. na ní postaveným a s přísl., a bylo by proto zbytečné, by se žalobci předem domáhali oddělení parcel od sebe, kterouž žalobu ostatně ani zákon nezná, a o žalobu na rozdělení společné věci nemůže jíti, neboť parcely čk. 73/3 a 73/7 nejsou společné stranám, ani domek čp. 32 v T. není v jejich spoluvlastnictví, neboť jest

součástí parcel, na kterých jest postaven, a nejsou parcely součástí domku, a označení domku snad jedním číslem popisným nečiní domek společným vlastníků obou parcel. Jest proto odvolání, vytýkající rozsudku prvního soudu nesprávné posouzení věci po stránce právní, plně odůvodněno, bylo mu proto vyhověno a, poněvadž jsou splněny podmínky žaloby podle § 366 obč. zák., byl rozsudek prvního soudu změněn a žalobě vyhověno. Také se stanoviska slušnosti jest spravedlivé, by žalovaná vydala žalobcům parcelu se stavením na ní postaveným s příslušenstvím, na kterou nemá právo, sama nijaké právo netvrdí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud souhlasí s právním posouzením, jehož se věci dostalo soudem odvolacím, a odkazuje dovolatelku především na důvody napadeného rozsudku, jež nebyly vyvráceny vývody dovolání a k nimž se podotýká ještě toto: Žalobci se domáhají jako knihovní vlastníci pozemku parc. čís. 73/3 v T. žalobou zřejmě vlastnickou (§ 366 obč. zák.) toho, by žalovaná jim vydala tento pozemek se vším, co jest na něm postaveno, a s veškerým příslušenstvím. Jest nesporno a zjištěno, že žalobci koupili trhovou smlouvou ze dne 30. června 1928 od Václava M-a, bývalého manžela žalované, jeho pozemek parc. čís. 73/3 zapsaný v kn. vl. čís. 68 v T. i se stavením čp. 32 tamtéž, a že žalobcům byla nemovitost a je dosud podle řečené smlouvy do vlastnictví připsána v pozemkové knize. Dále jest nesporno, že pozemek i se stavením a s příslušenstvím má v držení a v užívání žalovaná a nechce tyto nemovitosti žalobcům vydati. Za tohoto stavu věci právem odvolací soud vyhověl žalobě již proto, že žalovaná ve sporu vůbec neuplatňovala nijaké právo, jež by ji mohlo opravňovati k tomu, by zadržela sporné nemovitosti žalobcům, kteří je koupili od dřívějšího vlastníka Václava M-a a nabyli knihovního vlastnictví. Žalovaná se bránila jen tvrzením, že žalobci nenabyli vlastnického práva k nemovitostem, o něž jde, proto, že smlouva nebyla schválena Státním pozemkovým úřadem. Avšak, nehledíc k tomu, co v této příčině uvedly nižší soudy, neobstojí námitka již proto, že žalovaná jakožto osoba nesúčastněná na kupní smlouvě nemůže těžiti z tvrzeného nedostatku, jež by vzhledem k účelu výhrady schválení Státním pozemkovým úřadem mohl uplatňovati jen tento úřad a snad i tehdejší druhá smluvní strana, t. j. bývalý manžel žalované Václav M., ale nikoliv tato jako osoba třetí. Neobstojí však ani další námitky dovolání. Jest arci zjištěno, že na sporném pozemku jest postaven domek čp. 32 tak, že svou rozlohou stojí jen určitou částí na tomto pozemku, kdežto zbývající částí stojí na pozemku parc. čís. 73/7, patřícím stejným dílem Václavu M-ovi a žalované. Avšak žalobci, jak jest patrné ze žalobní prosby, jak dále žalobci zřejmě praví v odvolání a jak zdůrazňují i ještě v dovolací odpovědi, žádají jen, by jim žalovaná vydala knihovně jim připsaný pozemek parc. čís. 73/3 a stavení čp. 32 jen potud, pokud jest postaveno na tomto pozemku, třebas jim, jak jest podle

zjištění nesporné, byla připsána podle tržové smlouvy z 30. června 1928 do vlastnictví parcela čís. 73/3 jakož i stavení čp. 32. Námitku, že toto žalobní žádání není dosti jasné a určité, vyvrátil správně již odvolací soud a případně též uvedl, že v této rozepři nejde o rozdělení společné věci. Okolnosti, z nichž by plynulo, že rozsudek vyhovující žalobní prosbě tak, jak zní, by nebyl vykonatelný pro překážky ať již fyzické nebo právní, tkvící v tom, že jde též o domek, postavený jen částečně na sporném pozemku parc. čís. 73/3, — žalovaná v první stolici neuvedla [srov. u Ehrenzweiga System, 1/2 (Das Sachenrecht), 1923, str. 23, v pozn. 8 uvedenou judikaturu].

Čís. 11027.

Odvolací soud není oprávněn připustiti z důvodu neúplnosti řízení teprve v odvolacím řízení nový skutkový a průvodní přednes a rozhodovati pak na tomto podkladě. Učinil-li tak přece, jde o dovolací důvod podle § 503 čís. 3 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 22. září 1931, Rv I 2119/30.)

Žalobě o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by po případném dalším jednání znovu rozhodl.

Důvody:

Přisvědčiti jest dovolateli, že odvolací soud nedbal předpisu § 482 c. ř. s. o zákazu novot v odvolacím řízení. Podle spisu uvedl žalovaný teprve v odvolacím spisu novou skutkovou okolnost o vyšetření nemanželské matky také lékařkou Dr. Pavlou R-ovou a tamže nabídl důkaz výsledkem této svědkyně. Snažil se sice omluviti tento odklad tím, že se dověděl o této okolnosti a o důkazu jen náhodou dodatečně a že, kdyby byl první soud připustil svědkyni Dr. Margitu S-ovou, nabídnutou již v první stolici podle § 194 c. ř. s., bylo by při jejím výslechu vyšlo na jevo, že se nemanželská matka dala vyšetřiti též Dr. R-ovou. Než touto omluvou nemůže žalovaný odkliditi skutečnost, že tu jde o novou skutkovou okolnost a nový průvodní prostředek, vztahující se k věci samé, které v první stolici nebyly předneseny a které tedy podléhají zákazu § 482 c. ř. s., nehledíc k tomu, zda mohly býti včas předneseny, či zda je strana do skončení jednání v první stolici neznala. Strana by mohla těchto novot ve svůj prospěch použití jen za předpokladů § 530 čís. 7 c. ř. s. obnovou sporu. Odvolací soud byl sice oprávněn provésti dodatečně důkaz svědkyní Dr. S-ovou, marně před prvním soudem nabízený (§ 488 c. ř. s.), ale nebyl oprávněn připustiti z důvodu neúplnosti řízení teprve v řízení odvolacím nový skutkový a průvodní přednes a roz-